

BEGREPP SOM HÄNFÖR SIG TILL DISKRIMINERING

Diaserien baserar sig på Mannerheims Barnskyddsförbunds material 501 (på finska). Stereotyper och fördomar. <https://www.mll.fi/tehtavat/stereotypiat-ja-ennakkoluulot-rasismi-ja-vihapuhe/>

FÖRDOMAR

Med fördomar avses en uppfattning som har **skapats innan man bekantar sig med en människa eller ett ärende**. Fördomar bottnar ofta i okunnighet: när vi inte känner till den verkliga situationen måste vi gissa, anta och generalisera.

Man har undersökt det faktum att **människor tycker om att umgås med människor som liknar eller ser ut som de själva, och därför kan det först kännas svårt att utmana sina egna fördomar**.

Fördomar riktas ofta mot en hel människogrupp, såsom en viss nationalitet, minoritet, etnisk eller religiös grupp.

Fördomar kan vara ett hinder för att bekanta sig med någon, för att visa respekt för någon eller för ömsesidigt förtroende. **I värsta fall leder fördomar till diskriminering och rasism.**

STEREOTYP

Med stereotyp avses en **generaliserande och inskränkt åsikt om en grupp eller en individ som är medlem av en viss grupp**. Omfattande **generaliseringar som gäller hela människogruppen kan göras på basis av några exempel**, t.ex. på basis av en enda människas verksamhet. Oavsett om stereotyperna är positiva eller negativa uppfattas personen ensidigt och behandlas därför inte jämlikt.

Stereotyper **uppstår ofta bland annat genom bilder och termer som presenteras i medier eller litteratur**. De stereotyper som närståendekretsen har överförs ofta till barnen. Det är viktigt att ifrågasätta stereotypa tänkesätt, eftersom det kan **utsätta människor för mobbning, rasism och hatretorik**.

HATRETORIK

Med hatretorik avses **alla former av uttalanden som sprider, uppmuntrar, främjar eller rättfärdigar hat som grundar sig på intolerans.**

Hatretorik **syftar till att ge en förnedrande bild av sitt objekt och hotar dess människovärde och mänskliga rättigheter.** Syftet med hatretorik är att tysta minoriteter och grupper som har mindre samhällelig makt.

RASISM

Rasism är att ge **människor eller människogrupper en lägre ställning än andra, till exempel på grund av etniskt ursprung, hudfärg, medborgarskap, kultur, modersmål eller religion.**

Bakom rasistiskt beteende och hatretorik ligger brist på kunskap och rädsla, stereotypa tankar, fördomar och likgiltighet.

I vardagen framträder rasism som kränkande handlingar: uteslutning, antydningar, öknamn, rasistiska skämt, förnedrande inställning, miner och gester som visar förakt eller till och med våld. Rasistiskt bemötande kan också förhindra till exempel att personen får ett arbete eller en hyresbostad.